

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1515/2024
07.05.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Мирољуба Томића и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела злостављање и мучење из члана 137. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва Ктз.број: 1069/2024 од 31.10.2024. године, поднетом против правноснажних решења Основног јавног тужилаштва у Зрењанину КТ.138/23 од 26.04.2024. године и Основног суда у Зрењанину КВ 283/24 од 29.05.2024. године, у седници већа одржаној дана 07.05.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва Ктз.број: 1069/2024 од 31.10.2024. године, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Основног јавног тужилаштва у Зрењанину КТ.138/23 од 26.04.2024. године и Основног суда у Зрењанину КВ 283/24 од 29.05.2024. године и предмет враћа Основном јавном тужилаштву у Зрењанину на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Основног јавног тужилаштва у Зрењанину КТ.138/23 од 26.04.2024. године адвокату Николи Реновици, браниоцу осумњиченог АА, утврђена је награда за одбрану осумњиченог у укупном износу од 610.000,00 динара и обавезана Република Србија – Основно јавно тужилаштво у Зрењанину да Николи Реновици исплати утврђену награду на рачун који се води код ... банке АД ...

Решењем Основног суда у Зрењанину КВ 283/24 од 29.05.2024. године одбијена је као неоснована жалба адвоката Николе Реновице, изјављена против решења Основног јавног тужилаштва у Зрењанину КТ.138/23 од 26.04.2024. године.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва Ктз.број: 1069/2024 од 31.10.2024. године, због повреде закона из члана 441. став 4. у вези члана 261. став 2.

тачка 7) у вези члана 265. став 1. ЗКП у вези става 1. и 5. Тарифног броја 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, укине побијана решења и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоцу окривљеног АА, адвокату Николи Реновици, у смислу члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио је списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног суда основано се у захтеву за заштиту законитости Врховног јавног тужиоца указује да су доношењем побијаних решења о трошковима кривичног поступка, Основни јавни тужилац у Зрењанину и Основни суд у Зрењанину учинили повреду закона из члана 441. став 4. у вези члана 261. став 2. тачка 7) у вези члана 265. став 1. ЗКП у вези става 1. и 5. Тарифног броја 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 43 од 26.05.2023. године).

Из списка предмета произилази да је Основно јавно тужилаштво у Зрењанину решењем КТ 138/23 од 14.02.2024. године одбацило кривичну пријаву, између осталих и против окривљеног АА, због кривичног дела злостављање и мучење из члана 137. став 3. у вези става 2. КЗ из разлога непостојања основане сумње да су осумњичени извршили наведено кривично дело, нити било које друго кривично дело које се гони по службеној дужности. Дана 17.04.2024. године, адвокат окривљеног поднео је ОЈТ у Зрењанину захтев за исплату трошкова кривичног поступка. Правноснажним решењима браниоцу осумњиченог је утврђена награда за одбрану осумњиченог у укупном износу од 610.000,00 динара, која према образложењу решења обухвата и награду за одбрану у дане 25.04.2023. године, 19.05.2023. године, 30.06.2023. године и 11.08.2023. године, с тим што је суд у другостепеном решењу оценио да у конкретном случају нема места примени одредбе става 5. Тарифног броја 2. сада важеће Тарифе („Службени гласник РС“ број 43 од 26.05.2023. године), а која прописује да адвокату припада пуна награда за прву процесну радњу, која му се увећава за 50% од те награде за другу и сваку наредну појединачну процесну радњу.

Чланом 261. став 1. ЗКП, прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, а ставом 2. тачка 7. истог члана, прописано је да трошкови кривичног поступка поред осталог обухватају награду и нужне издатке браниоца.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП је прописано да кад се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до б) овог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.), као и награда вештака и стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Тарифним бројем 2. ставом 1. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 43 од 26.05.2023. године) прописано је да се под процесном радњом у смислу одредби Тарифног броја 2, 7. и 8. те тарифе, подразумева свака радња полиције, јавног тужиоца или суда о чијем предузимању се сачињава посебан записник, а ставом 5. је прописано да, у случају када полиција, јавни тужилац или суд предузимају више процесних радњи истог дана пред истим органом, адвокату припада пуна награда за прву радњу, која му се увећава за по 50% од те награде за другу и сваку наредну појединачну процесну радњу.

Одредбом члана 11. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката која је ступила на снагу 03.06.2023. године, прописано је да судови, јавна тужилаштва, јавни бележници, јавни извршитељи, органи државне управе и локалне самоуправе и други органи, када одлучују о трошковима поступка, примењују тарифу која важи у време доношења одлуке о трошковима поступка.

У конкретном случају одлука о трошковима кривичног поступка донета је 14.02.2024. године када је донето решење ОЈТ у Зрењанину КТ 138/2023 којим је одбачена кривична пријава против окривљеног због кривичног дела злостављање и мучење из члана 137. став 3. у вези става 2. КЗ, дакле у време важења нове Адвокатске тарифе, која је у целини примењива само на обрачун награде за рад адвоката и накнаде трошкова за радње које су предузете и адвокатске трошкове који су настали после 3. јуна 2023. године. Иста адвокатска тарифа се због забране повратног дејства не може применити на радње одбране и заступања обављене пре њеног ступања на снагу које нису биле тарифиране по ранијој АТ или нису тарифиране на исти начин или у истом проценту.

Сходно изнетом, имајући у виду да браниоцу за обављене процесне радње након ступања на снагу Адвокатске тарифе дана 03.06.2023. године, на име накнаде за одбрану окривљеног дана 30.06.2023. године и 11.08.2023. године припадају трошкови кривичног поступка по новој Адвокатској тарифи сходно Тарифном броју 2. став 1. и 5, Врховни суд налази да су побијане одлуке, у којима није примењен Тарифни број 2. став 1. и 5 Адвокатске тарифе („Службени гласник РС“ број 43 од 26.05.2023. године), донете уз повреду закона како се то основано захтевом за заштиту законитости Врховног јавног тужиоца указује.

Због учињених повреда закона, Врховни суд је усвојио захтев за заштиту законитости Врховног јавног тужиоца као основан, укинуо побијана решења и предмет вратио Основном јавном тужиоцу у Зрењанину на поновни поступак и одлучивање, да би се, имајући у виду примедбе изнете у овој пресуди, у поновном поступку донела правилна, јасна и на закону заснована одлука.

Врховни суд напомиње да је, у односу на накнаду за одбрану окривљеног дана 25.04.2023. године и 19.05.2023. године, правилан закључак изнет у побијаним решењима да браниоцу на име обављених процесних радњи припадају трошкови кривичног поступка по Адвокатској тарифи која је важила у време предузимања процесних радњи, јер те процесне радње нису биле тарифиране на исти начин као по важећој Адвокатској тарифи, која је у целини примењива само на обрачун награде за рад адвоката и накнаде трошкова за радње које су предузете и адвокатске трошкове који су настали после 03.06.2023. године.

Из напред наведених разлога донета је одлука као у изреци на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић,с.р.

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић